

OBSAH

Úvod	ix
Autoři, překladatelé	ix
1. Přístup k pacientovi; Zásady prevence; Principy laboratorních testů, jejich výběr a použití; Časté symptomy	1
Obecný přístup k pacientovi 1	Principy diagnostických testů, jejich výběr a použití 7
Zachování zdraví a prevence nemoci 1	Jak diagnostické pou laboratorní testy ? 9
Infekční nemoci 2	Časté symptomy 11
Kardiovaskulární a cerebrovaskulární nemoci 3	Bolest 11
Zhožbné novotvary 5	Horečka a hypertermie 14
Úrazy a náštil 6	Váhu výštoky 16
Závistost 6	Únava 17
2. Geriatrie a starý pacient	18
Hlavní principy geriatrické medicíny 18	Poskození intelektu 23
Získání anamnézy od starého pacienta 20	Immobilita (křečlo, lůžko) 27
Fyzikální vyšetření 21	Instabilita (pády, nejstá chůze) 28
Vyšetření mentálních funkcí 22	inkontinence 29
Vyšetření funkčních schopností ve stáří 22	"Iatrogenní" lékové reakce 32
Laboratorní vyšetření a zobrazovací metody 23	Závěr 34
Rizikový starý člověk a pět 1 23	
3. Zhoubné nádory	36
Incidence a etiologie 36	Hodnocení úspěšnosti léčby nádoru 49
Prevence a časná detekce 36	Velikost nádoru 49
Staging 36	Nádorové markery 50
Základní protinádorová léčba 37	Komplikace: diagnóza a léčba 50
Chirurgická léčba, radioterapie 37	Naléhavé situace 50
Systémová léčba rakoviny 38	Ostatní komplikace 53
Adjuvantní chemoterapie mikrometastáz 44	Paraneoplastické syndromy 55
Toxicita a dávkování chemoterapeutik 45	
4. Kůže	58
Nádory ování 58	Sanford M. Goldstein, Richard B. Odom, Otakar Komárek
Perzistující onemocnění 59	Puchýřnatá onemocnění 91
Diagnostika kožních abnormalit 58	Papuly 93
Základy terapie v dermatologii 58	Papuly a noduly purpurové až fialové 96
Běžné dermatózy 60	Pruritus 97
Pigmentové léze 60	Zánětlivé uzly 101
Něvy 61	Fotodermatózy 103
Supinatá onemocnění 63	Vředy 104
Vežikulární dermatózy 76	Poruchy pigmentu 105 0
Léze mokravé a krustózní 80	Alopecie 107
Pustulární dermatózy 82	Polkové vřesy 108
Erytémy 88	

5. Oko

Paul Riordan-Eva, Daniel G. Vaughan, Josef Hycl

Symptomy 112
 Vyšetření oka 113
 Refrakční vady 115
 Nemoci víčka a slzného aparátu 116
 Conjunctivitis 117
 Pinguecula a pterygium 119
 Roliňkový vřed 119
 Akutní glaukom 120
 Glaukom s otevřeným úhlem 121
 Uveitida 122
 Katarakta 123
 Odchlípení sítnice 123

Skřivcové krvácení 124
 Věkem podmíněná makulární degenerace 124
 Okluzetretálních žil 125
 Okluzetretálních artérií 125
 Anarousis žláz 126
 Sílnicové změny podmiňující systémovým onemocněním 126
 Neuritis optica 128
 Orbitocelulitid 129
 Úrazy 130
 Zásady léčby očních infekcí 131
 Techniky používané v léčbě nemoci oka 131
 Nežádoucí účinky léků na oko 132

6. Otorhinolaryngologie

134

Robert K. Jackler, Michael J. Kaplan, Jiří Skřivan

Nemoci ucha 134
 Poruchy sluchu, měření sluchu 134
 Nemoci boltce a zevního zvukovodu 135
 Nemoci sluchové trubice 136
 Nemoci středního ucha 138
 Infekce CNS 139
 Bolest ucha 140
 Nemoci centrálního sluchového a vestibulárního systému 144
 Nemoci nosu a vedlejších dutin nosních 145
 Poruchy čichu, epistaxe 148

Úraz nosi 149
 Nádory a granulomatózní onemocnění 149
 Nemoci dutiny ústní a hltanu 150
 Nemoci slinných žláz 154
 Nemoci hltanu 155
 Tracheotomie, koniotomie 158
 Cizí tělesa v horních cestách dýchacích 158
 Nemoci projevující se zduřením na krku 159
 Manifestace HIV v ORL oblasti 160

7. Plicní choroby

162

John L. Stauffer, Jiří Homolka

Diagnostické metody 162
 Vývojové vady 167
 Choroby průdušek 167
 Chronická obstrukční plicní nemoc 173
 Cystická fibróza 176
 Obstrukce horních dýchacích cest 177
 Pleuropulmonální infekce 181
 Pneumonie 182
 Nádorové a přiléhavé choroby 191
 Solitární plicní uzlovitý stín 194
 Plicní metastázy 194
 Benigní plicní nádory 195
 Procesy mediastina 196
 Intersticiální plicní choroby 196
 Další infiltrační plicní choroby 200

Choroby plicní cirkulace 202
 Plicní hypertenze 206
 Poruchy dýchacího ústrojí v důsledku chemických a fyzikálních plicních onemocnění 209
 Plicní aspirační syndromy 209
 Profesionální onemocnění plic 210
 Polékové poškození plic 212
 Radiační poškození plic 213
 Poruchy ventilace 214
 Akutní respirační selhání 215
 Syndrom dechové tísně dospělých (ARDS) 218
 Choroby pleury 219
 Spontánní pneumotorax 223

8. Kardiovaskulární choroby

226

Barry M. Massie, Maurice Sokolow, Pavel Horák, Josef Navrátil

Příznaky, projevy a diagnostika 226
 Vrozené srdeční vady 231
 Chlopení vady srdce 235
 Infekční endokarditidy 245
 Onemocnění koronárních tepen (ICHS) 248
 Poruchy rytmu 268
 Supraventrikulární arytmie 270
 Ventrikulární arytmie 277
 Poruchy vedení 279

Vyhodnocení synkop a přežití náhlé smrti 281
 Srdeční slabost 283
 Myokarditidy a kardiomyopatie 291
 Akutní revmatická horečka, revmatické onemocnění srdce 295
 Onemocnění perikardu 297
 Plicní hypertenze a srdeční onemocnění 300
 Neoplastická onemocnění srdce 301
 Srdeční choroby a chirurgie 301
 Srdeční vady v těhotenství 302

9. Systémová hypertenze

305

Barry M. Massie, Maurice Sokolow, Gabriel Palloy

Diagnostika systémové hypertenze 305
 Naléhavé hypertenzní stavy 320

10. Cévy 323

Lawrence M. Tierney, Jiří Zák

Onemocnění aorty 323
 Aterosklerotická okluzivní nemoc 327
 Vazomotorická onemocnění 335
 Žilní nemoci 338

Onemocnění lymfatických cév, lymphangititis
 a lymfadenitis 334
 Hypotenze a šok 345

11. Krev 349

Charles A. Linker, Andrea Feyereislová

Anémie 349
 Neutropénie 367
 Leukémie a ostatní myeloproliferativní choroby 368
 Lymfomy 377

Poruchy hemostázy 382
 Hyperkoagulační stavy 394
 Krevní transfúze 396

12. Zažívací trakt 399

C. Michael Knauer, Judita Ivančová

Příznaky a projevy gastrointestinálních chorob 399
 Nauzea a zvracení 399
 Škytavka 400
 Zácpa 400
 Spečená stolice 402
 Flatulence 402
 Průjem 403

Krvácení z trávicí trubice 405
 Onemocnění peritonea 408
 Onemocnění jícnu 409
 Choroby žaludku a dvanáctníku 416
 Peptická choroba 418
 Choroby tenkého střeva 426
 Choroby tlustého střeva a rektu 436

13. Játra, žlučový systém, pankreas 448

C. Michael Knauer, Zdeněk Novotný, Jana Vrbková

Žloutenka 448
 Nemoci jater 450
 Virové hepatitidy 450
 Nemoci jater způsobené léky a toxiny 458
 Steatóza jater 459

Chlůzda jaterní 459B
 Bilirubin chlůzda 463
 Onemocnění žlučových cest 468
 Onemocnění pankreatu 475

14. Prs 481

Alan J. Margolis, Sadja Greenwood, Václav Čuba

Rakovina ženského prsu 481
 Rakovina mužského prsu 498
 Mamární dysplazie 499
 Fibroadenom 500

Výtok z bradavky 500
 Tuková nekróza 500
 Absces prsu 500

15. Gynekologie 502

Alan J. Margolis, Sadja Greenwood, David Cibula

Gynekologie 502
 Nepravidelné premenopauzální krvácení 502
 Postmenopauzální krvácení 503
 Premenstruační syndrom 504
 Dysmenorea 505
 Vaginitidy 505
 Cervicitis 507
 Karcinom děložního hrdla 509
 Karcinom endometria 511
 Děložní myom 511
 Karcinom vulvy 512
 Endometrios 513
 Prolaps dělohy 514
 Pánevní zánětlivá nemoc 515
 Nádory ovarií 518
 Perzistující anovulace 519
 Dyspareunie 520
 Infertilita 521
 Metody kontracepce 523
 Perorální kontraceptiva 523
 Kontracepční injekce a implantáty 526
 Nitroděložní tělísko 526
 Diafragma a cervikální klobouček 527
 Kontracepční houba, pěna, mast, želé, čípky 527
 Kondom 527

Neplošné dny 528
 Poskočální kontracepce 528
 Umělé přerušení těhotenství 528
 Sterilizace 529
 Zásilnění 529
 Menopauzální syndrom 531
 Produkty 532
 Diagnóza a diferencální diagnóza těhotenství 532
 Zásady prenatální péče 533
 Výživa v těhotenství 534
 Zvracení v těhotenství 536
 Opakované (habitální) potraty 537
 Ektopické těhotenství 537
 Těhotenstvím indukovaná hypertenze 539
 Nemoci trojblasty 541
 Krvácení ve třetí trimestru 542
 Komplikace těhotenství 542
 Chirurgické komplikace těhotenství 547
 Prevence hemolytické nemoci novorozence 549
 Laktace 548
 Puerperální mastitida 550

16. Imunopatologické choroby 553

Imunoglobuliny a protilátky 553
 Buněčná imunita 556
 Imunodeficiency 559

Abba Terr, Daniël P. Stites, Jiřina Bartůvková

Autoimunita 562
 Imunogenetika a transplantace 564
 Alergické choroby 567

17. Nemoci kloubů 575

Vyšetření nemocného 575
 Všeobecné zásady péče o pacienty s chronickou artritidou 576
 Degenetrativní artrópatie a krystalová vyvolaná artritida 578
 Bolesťivé syndromy 583
 Autoimunní choroby 591
 Vaskulitické syndromy 603

David B. Hellmann, Stanislav Havelka

Séronegativní spondyloartrópatie 606
 Infekční artritidy 609
 Infekce kostí 611
 Tumory a tumorům podobné afekce kostí 614
 Jiná revmatická onemocnění 615
 Některé chirurgické zákroky na nemocných kloubech 616

18. Poruchy vodního a elektrolytového hospodářství 618

Diagnostika poruch metabolismu tekutin a elektrolytů 618
 Léčba jednotlivých poruch 618
 Hyperosmolární stavy 623
 Poruchy se změnami koncentrace kália 623
 Poruchy se změnami koncentrace kalcia 625

Maxim E. Papadakis, Dan Wichterle

Poruchy se změnami koncentrace fosfátů 628
 Poruchy se změnami koncentrace magnézia 630
 Acidobazická rovnováha a její poruchy 631
 Hospodářství s tekutinami 640

19. Urologie 642

Vyšetření ledvin 642
 Renální syndromy 644
 Jiná onemocnění ledvin 650
 Multisystémová onemocnění s různými postižením ledvin 653
 Močová infekce 654

Richard M. Freeman, Tomáš Hanuš

Nefrolitáza 655
 Nádory ledvin 656
 Onemocnění prostaty 656
 Nádory varlů 658

20. Nervový systém 660

Bolest hlavy 660
 Bolesti v obličeji 663
 Epilepsie 666
 Neurologické příčiny synkopy 669
 Poruchy číti 669
 Paretické poruchy 670
 Transientní ischemické ataky 670
 Mozková mrtvice a jiná cévní onemocnění mozku 672
 Nitrolební a nišní expanzivní léze 679
 Nemastatické neurologické komplikace maligních onemocnění 684
 Vybrané neurokutární dystrofie - fakomatózy 685

Michael J. Aminoff, Zlva Sonková

Poruchy polyhybových stereotypů 685
 Demence 692
 Stupor a kóma 694
 Úrazy hlavy 697
 Úrazy nížy 697
 Syringomyelie 698
 Onemocnění motorického neuronu 669
 Periferní neuropatie 700
 Vertebrogení bolesti krku a zad 706
 Léze plexus brachialis a lumbalis 707
 Poruchy neuromuskulárního přenosu 708
 Nemoci svalů 710

21. Psychiatrie 713

Psychiatrické ohodnocení 714
 Léčebné přístupy 715
 Psychologické přístupy 726
 Sociální přístupy 727
 Behaviorální přístupy 728
 Běžné duševní poruchy 729
 Stres a poruchy přizpůsobení 729
 Úzkostné poruchy a disociační poruchy 730
 Somatoformní poruchy 732
 Chronické bolestivé poruchy 733
 Psychiatrické poruchy 735
 Poruchy osobnosti 737

James J. Brophy, Alexandr Kučera

Schizofrenie a jiné schizotické poruchy 738
 Poruchy nálady 741
 Poruchy spánku 744
 Agressivní poruchy 746
 Závistlost 747
 Alkoholová závistlost a abúzus 747
 Léčení abstinenčních příznaků a halucinóz 749
 Závistlost na jiných látkách 750
 Organické duševní poruchy 753
 Geriatrické duševní poruchy 755
 Psychiatrické poruchy, spojené s lékařskými nebo chirurgickými poruchami 757

22. Endokrinní nemoci	760
Opožděný a nízký vzrůst 760 Nemoci hypotalamu a hypofýzy 766 Onemocnění štítné žlázy 774 Příštiná těliska 792 Metabolické osteopatie 799 Nemetabolická onemocnění skeletu 802 Onemocnění kůry nadledvin 804	Onemocnění dleňe nadledvin 813 Onemocnění ostrůvků pankreatu 816 Onemocnění varlat 817 Nemoci ovarii 821 Mnohočetná endokrinní adenomatóza 824 Klinické užití kortikoidů a adrenokortikálního hormonu 826
23. Diabetes mellitus a hypoglykémie	827
Diabetes mellitus 827 Diabetické kóma 853	Hypoglykemické stavy 858
24. Klasifikace a léčba poruch metabolismu lipidů	864
Lipidy a lipoproteiny 864 Lipoproteiny a ateroskleróza 864 Lipidové frakce a riziko vzniku ICHS 865	Léčebný efekt dosažený snížením hladiny cholesterolu 866 Sekundární poruchy lipidového metabolismu 867 Hypertriacylglycerolémie 873
25. Výživa	875
Nutriční požadavky 875 Hodnocení stavu výživy 881 Poruchy příjmu potravy 886	Poruchy metabolismu vitamínů 888 Dietní terapie 893 Nutriční podpora 895
26. Obecná problematika infekčních nemocí	901
Aktivní imunizace proti infekčním onemocněním 916	Testy specifivnosti, desenzibilace 920
27. HIV infekce	922
	Harry Hollander, Mitchell H. Katz, Marie Staňková
28. Infekční onemocnění: virová a rickettsiální	943
Virová onemocnění 943 Hlavní virové infekce předcházené očkováním 950 Ostatní exantémové infekce 961	Viry vyvolávající rozličné syndromy 962 Rickettsiová onemocnění 963 Ostatní rickettsiázy a jinou podobnou chorobou 967
29. Infekční nemoci: bakteriální a chlamydiové	970
Infekce způsobené grampozitivními baktériemi 970 Infekce způsobené gramnegativními baktériemi 980 Aktinomykóza 994	Nocardióza 994 Infekce vyvolané mykobakteriemi 995 Infekce způsobené chlamydiemi 997
30. Infekční nemoci: spirochetózy	1000
	Richard A. Jacobs, Hanuš Rpszypal
Syfilis 1000 Nevenenické treponematózy 1009	Různé spirochetové nemoci 1009
31. Infekční nemoci: protozoální nákazy	1015
Africká trypanozomóza 1015 Americká trypanozomóza 1017 Améboza 1018	Leishmanióza 1029 Pneumocystosis 1039

32. Infekční nemoci: Helmintozy 1046

Paul A. Fitzgerald, Jana Musilová

Robert S. Goldsmith, Libuše Kolářová

Infekce motolicemi 1046
Infekce tasemnicemi 1053

Infekce hlísticemi 1059

33. Infekční nemoci: mykózy 1075

Mikroskopická diagnostika mykóz 1075

Harry Hollander, Otakar Obr

Kandidóza 1075
Histoplazmóza 1076
Kryptosporidionomykóza 1077
Kryptokóza 1079
Aspergilóza 1080Mukormykóza 1081
Sporotrichóza 1083
Mykotická keratitida 1083
Další infekce 1083
Antimykotická léčba 1084

34. Protilinfekční léčba antibiotiky a chemoterapie 1085

Warren S. Bowser, Dan Wachira

Richard A. Jacobs, Otakar Obr

35. Poškození z fyzikálních příčin 1127

Hypotermie 1127

Richard Cohen, Pravoslav Hykeš

Nemoci způsobené chladem 1127
Poškození v důsledku horka 1130
Popáleniny 1131
Elektrický šok 1136Postižení radiačním zářením 1137
Utopení 1139
Ostatní 1140

36. Otravy 1144

Klinická toxicologie 1144

Kent R. Olson, Pravoslav Hykeš

37. Lékařská genetika 1171

Lékařská genetika 1171

Reed E. Pyneritz, Jana Musilová

Úvod do lékařské genetiky 1171
Techniky lékařské genetiky 1178

Vybraná dědičná metabolická onemocnění 1186

38. Zobrazovací metody 1188

Lékařská zobrazovací metody 1188

Susan de Wall, Otakar Obr

Možnosti zobrazení celkových řezů 1188
Možnosti detailního zobrazení postupy radiologie
a nukleární medicíny 1191
Nervový systém 1192
Kardiovaskulární systém 1194Vyšetření hrudníku 1195
Gastrointestinální systém 1196
Žlučník, slinivka, játra, slezina 1200
Endokrinní systém 1204
Muskuloskeletální systém 1205

Appendix: monitorování hladin léků, laboratorní referenční rozmezí 1207

Rejstřík 1215

1000

Psychiatrie 1000
Léčba 1000
Psychologické problémy 1000
Sociální problémy 1000
Behaviorální problémy 1000
Stres a poruchy 1000
Urkované poruchy 1000
Somatoformní poruchy 1000
Chronická bolestivá porucha 1030
Psychosociální poruchy 1030
Poruchy 103030. Infekční nemoci: spirochetózy 1000
31. Infekční nemoci: protozoární nemoci 1000
32. Infekční nemoci: virové a bakteriální 1000
33. Infekční nemoci: mykózy 1075
34. Protilinfekční léčba antibiotiky a chemoterapie 1085
35. Poškození z fyzikálních příčin 1127
36. Otravy 1144
37. Lékařská genetika 1171
38. Zobrazovací metody 1188
Appendix: monitorování hladin léků, laboratorní referenční rozmezí 1207
Rejstřík 1215